

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Lublinie

LLU. 410.017.05.2020

**Pan
Podinspektor Sławomir Włoda
Komendant Miejski Policji
w Lublinie**

ul. Północna 3
20-064 Lublin

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

*Kontrola nr P/20/030 Eliminowanie z ruchu drogowego kierujących pojazdami pod wpływem
alkoholu lub środków odurzających*

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Lublinie

ul. Okopowa 7, 20-022 Lublin

T +48 81 461 31 20, F +48 81 461 31 11

llu@nik.gov.pl

Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-112, 20-001 Lublin 1

I.

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Komenda Miejska Policji w Lublinie, ul. Północna 3, 20-064 Lublin (dalej: KMP lub Komenda)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Komendantem Miejskim Policji w Lublinie ¹ od 1 kwietnia 2019 r. jest podinspektor Sławomir Włada. Pełnił on także obowiązki Komendanta od 15 lutego do 31 marca 2019 r. Od 26 sierpnia 2016 r. do 14 lutego 2019 r. Komendantem był inspektor Dariusz Dudzik.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Przygotowanie organizacyjno-kadrowe i techniczne do przeprowadzania kontroli kierujących pojazdami w stanie nietrzeźwości, po spożyciu alkoholu lub środka działającego podobnie do alkoholu. 2. Działania w zakresie eliminacji z ruchu drogowego kierujących pojazdami w stanie nietrzeźwości, po spożyciu alkoholu lub środka działającego podobnie do alkoholu.
Okres objęty kontrolą	Lata 2017-2020 (I półrocze), z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem, mających bezpośredni związek z przedmiotem kontroli
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ²
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie
Kontroler	Artur Bokiniec, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LLU/127/2020 z 21 września 2020 r. (akta kontroli tom I str. 1-7)

II. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W okresie objętym kontrolą Komenda Miejska Policji w Lublinie podejmowała działania zmierzające do eliminowania z ruchu drogowego kierujących pojazdami w stanie nietrzeźwości, po spożyciu alkoholu lub środka działającego podobnie do alkoholu. Funkcjonariusze Wydziału Ruchu Drogowego⁴ byli przeszkoleni w zakresie przeprowadzania kontroli, jednak niektórzy z nich nie posiadali udokumentowanego szkolenia specjalistycznego. Liczba urządzeń do przeprowadzania badań umożliwiała skuteczną realizację zadań.

Określono miejsca kontroli i prowadzono działania ukierunkowane na poddanie badaniu jak największej liczby kierujących pojazdami na zawartość alkoholu. Organizowane i realizowane przez Komendę działania były prowadzone właściwie, co skutkowało wzrostem liczby kierujących poddanych badaniu na zawartość alkoholu z 119.614 w 2017 r. do 156.844 w 2019 r. (wzrost o 31%).

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły: wykorzystywania do badań stanu trzeźwości urządzenia, które nie posiadało aktualnego świadectwa wzorcowania,

¹ Dalej: Komendant.

² Dz. U. z 2020 r. poz. 1200, dalej: ustawa o NIK.

³ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁴ Dalej: WRD lub Wydział.

niekalibrowania urządzeń do przesiewowego badania poziomu alkoholu, nieterminowego wykonania przeglądu technicznego urządzenia do badania zawartości substancji narkotycznych. Wystąpiły także przypadki nieterminowego przekazywania do prokuratury zatrzymanych praw jazdy, a także nieterminowego oraz nierzetelnego wprowadzania danych do systemów informatycznych.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowej⁵ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Przygotowanie organizacyjno-kadrowe i techniczne do kontroli kierujących pojazdami pod wpływem alkoholu lub środków działających podobnie do alkoholu

Opis stanu faktycznego

1.1. W strukturze KMP komórką właściwą w sprawach kontroli ruchu drogowego był Wydział Ruchu Drogowego. W okresie objętym kontrolą liczba etatów w WRD wyniosła 119 (w tym trzy etaty kierownicze⁶), co stanowiło 11% stanu etatowego KMP. Faktyczne zatrudnienie w WRD na koniec 2017 r. i 2018 r. wyniosło 119 osób, na koniec 2019 r. – 117, a według stanu na 30 czerwca 2020 r. – 114. Służbę na drodze pełniło odpowiednio w kolejnych latach: 94, 89, 80 i 89 policjantów. Według Komendanta, rzeczywisty stan zatrudnienia w WRD był odpowiedni do potrzeb wynikających z realizacji obowiązków, dotyczących lokalnych zagrożeń dla bezpieczeństwa w ruchu drogowym, kontroli ruchu drogowego, w tym przeprowadzania badań kierujących znajdujących się pod wpływem alkoholu lub środków działających podobnie do alkoholu.

(akta kontroli tom I str. 8-11, 128-189)

1.2. Potrzeby szkoleniowe dotyczące kursów specjalistycznych w zakresie ruchu drogowego (część ogólna i część szczególna) przedstawiane były w pismach kierowanych do Komendy Wojewódzkiej Policji w Lublinie (dalej: KWP). W ramach przyznanego w latach 2017-2020 limitu na szkolenia, 45 policjantów ukończyło kurs specjalistyczny w zakresie ruchu drogowego (część szczególna). Szkolenia nie zostały ukończone przez dwóch policjantów z przyczyn obiektywnych.

W okresie od początku 2017 r. do końca I półrocza 2020 r. przyznano miejsca na szkolenia specjalistyczne (część szczególna) z zakresu ruchu drogowego, które stanowiły 53% potrzeb Wydziału.

(akta kontroli tom I str. 44-127, 184-189)

Przeszkolenia z zakresu ruchu drogowego z części ogólnej i szczegółowej nie posiadało 22 funkcjonariuszy (31 grudnia 2017 r. oraz 2018 r.), co stanowiło 18% stanu zatrudnienia, 23 funkcjonariuszy (31 grudnia 2019 r.) - 20% stanu zatrudnienia, 28 funkcjonariuszy (30 czerwca 2020 r.) - 25% stanu zatrudnienia. Analiza dokumentacji dotyczącej szkoleń specjalistycznych z zakresu ruchu drogowego, wykazała, że do 30 czerwca 2020 r. nie zostało przeszkolonych sześciu policjantów Wydziału zatrudnionych w 2017 r., pięciu policjantów zatrudnionych w 2018 r., dziesięciu zatrudnionych w 2019 r.

Ww. funkcjonariusze byli kierowani do kontroli drogowych związanych z badaniami na zawartość alkoholu. Kontrole na zawartość środków odurzających (narkotycznych), wykonywali policjanci skierowani do obsługi zdarzeń drogowych, którzy posiadali szkolenia specjalistyczne.

⁵ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa jest sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁶ Naczelnik WRD oraz dwóch zastępców.

Zastępca Komendanta Miejskiego Policji wyjaśnił, że przydział miejsc w poszczególnych latach był nieproporcjonalny do zgłaszanych potrzeb szkoleniowych. W związku z istniejącym stanem praktykowano rozwiązanie, że w zależności od przydzielonej liczby miejsc dla KMP w pierwszej kolejności kierowani są policjanci pełniący służbę w pionie ruchu drogowego najdłużej.

(akta kontroli tom I str. 227-235, 485-488)

Wyniki badania ankietowego⁷ wskazują, że:

- 53% ankietowanych nie potrafi w każdym przypadku ocenić, czy kierujący znajduje się pod wpływem środków odurzających,
- 51% nie potrafi dokładnie określić algorytmu czynności podczas przeprowadzania badań z użyciem każdego typu narkotestu znajdującego się na wyposażeniu Komendy,
- 81% nie potrafi szczegółowo opisać różnic pomiędzy objawami zażycia pochodnych amfetaminy, LSD itp. a objawami powodowanymi przez substancje zawarte w lekach na receptę,
- 30% nie potrafi szczegółowo opisać zachowania kierującego znajdującego się pod wpływem środków działających podobnie do alkoholu.

(akta kontroli tom III str. 1-341)

1.3. Według stanu na 30 czerwca 2020 r. KMP dysponowała 130 urządzeniami pomiarowymi na zawartość alkoholu (w tym 32 urządzeniami AlcoBlow służącymi do pomiarów przesiewowych) oraz czterema urządzeniami do wykrywania substancji narkotycznych w ślinie. WRD posiadał na wyposażeniu 19 alkomatów, 24 urządzenia AlcoBlow oraz trzy urządzenia Drug Test do wykrywania substancji narkotycznych w ślinie. Wyposażenie WRD w ww. urządzenia na koniec 2017 r., 2018 r. i 2019 r. przedstawiało się na podobnym poziomie, tj. funkcjonariusze mieli do dyspozycji 19-21 alkomatów, 27-29 urządzeń AlcoBlow, 3 urządzenia Drug Test.

(akta kontroli tom I str. 207-213)

Analizą objęto dokumentację, dotyczącą świadectw wzorcowania, kalibracji oraz przeglądów technicznych 50 urządzeń kontrolno-pomiarowych znajdujących się na wyposażeniu WRD. Stwierdzono, że:

- analizatory wydechu (19 urządzeń Alcosensor IV) posiadały ważne i aktualizowane na bieżąco dokumenty uprawniające do wykonywania pomiarów (świadectwa wzorcowania), poza przypadkiem opisanym w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*. Świadectwa wzorcowania wydawał jeden podmiot posiadający akredytację Polskiego Centrum Akredytacji. Do każdego urządzenia założono odrębny „Rejestr badań analitycznych”;
- WRD posiadał 28 urządzeń do przesiewowego badania na zawartość alkoholu (AlcoBlow), w tym 18 urządzeń posiadało zaświadczenia o przeprowadzeniu kalibracji. W czterech przypadkach w okresie od początku 2017 r. do końca września 2020 r., pomimo nieprzeprowadzenia kalibracji, urządzenia zostały wydane do służby 704 razy⁸. W przypadku dziewięciu urządzeń nie została zapewniona ciągłość kalibracji⁹. Zastępca Komendanta Wojewódzkiego Policji w Lublinie wskazał, że w KMP za przekazywanie sprzętu do serwisowania było odpowiedzialnych dwóch pracowników. W trakcie kontroli w dniu 20 listopada 2020 r. WRD przekazał urządzenia do naprawy i kalibracji;

⁷ W badaniu ankietowym wzięło udział 79 funkcjonariuszy WRD.

⁸ Urządzenia AlcoBlow wydane do służby bez przeprowadzonej kalibracji i bez uzyskania zaświadczenia o kalibracji AB 50739 (199 razy), AB 56874 (53), AB 93039 (300), AB 93042 (152).

⁹ Brak ciągłości kalibracji wystąpił w urządzeniach o numerach seryjnych: AB 50733, AB 50734, AB 50735, AB 50738, AB 56887, AB 56890, AB 93037, AB 93044, AB 93056.

- 3 urządzenia Drug Test posiadały badania dopuszczające do wykonywania pomiarów, z wyjątkiem jednego przypadku opisanego w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli tom I str. 236-243, 252-311, 416-419, 494-498, tom III str. 544-546)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W WRD od 25 do 27 czerwca 2020 r. uczestnikom wypadków drogowych oraz kierującym pojazdami, wykonano siedem pomiarów na zawartości alkoholu analizatorem Alcosensor IV¹⁰, który nie miał aktualnego świadectwa wzorcowania. W przypadku dwóch pomiarów zawartość alkoholu wynosiła 0,79 mg/l i 0,76 mg/l. W świadectwie wzorcowania ww. urządzenia z 19 grudnia 2019 r. termin wzorcowania określono na 18 czerwca 2020 r., a urządzenie było używane do 27 czerwca 2020 r.

Według § 36 zarządzenia nr 30 Komendanta Głównego Policji z dnia 22 września 2017 r. w sprawie pełnienia służby na drogach¹¹, badanie stanu trzeźwości uczestnika wypadku drogowego przeprowadza się analizatorem wydechu posiadającym aktualne świadectwo wzorcowania. Przepis ten stosuje się odpowiednio do osoby, co do której zachodzi uzasadnione podejrzenie, że kierowała pojazdem (§ 38 ww. zarządzenia).

Naczelnik WRD wyjaśniła, że ww. urządzenie posiada układ monitorujący ważność legalizacji. Zgodnie z instrukcją obsługi układ ten sprawdza aktualną datę i porównuje ją z datą ustawioną przez serwis jako datę upływu ważności legalizacji. Urządzenie nie wyświetlało żadnych komunikatów oraz nie zostało zablokowane po 18 czerwca 2020 r., świadczy to o możliwości popełnienia błędu przy wzorcowaniu urządzenia przez serwis. Naczelnik WRD podkreśliła, że pracownicy WRD nie mają prawa ingerować w pamięć urządzenia. W kwestii omawianej sytuacji brak włączenia kontroli terminu wzorcowania oraz niewyświetlenia na urządzeniu komunikatu było bezpośrednią przyczyną wykonywania badań na zawartość alkoholu w wydychanym powietrzu po zalecanych terminie następnego wzorcowania. Dodatkowo Naczelnik WRD wskazała, że systematycznie przeprowadzane przez kierownictwo WRD kontrole Rejestrów urządzeń do badania stanu trzeźwości oraz dokumentacji urządzenia spowodowały, że usterkę wyeliminowano i przekazano urządzenie do wzorcowania. Zagadnieniem wymagającym podkreślenia i wyjaśnienia jest przedstawianie na świadectwach wzorcowania terminu następnego wzorcowania, który przez firmę przeprowadzającą wzorcowanie jest określany jako termin zalecany. Na użytkowanych przez WRD w latach 2017-2020 około 30 urządzeń opisywana sytuacja była przypadkiem jednostkowym i incydentalnym.

(akta kontroli tom I str. 190-201, 203-206)

Zdaniem NIK, błąd pracowników serwisu nie zwalnia Komendy z odpowiedzialności za wydanie do służby sprzętu, który ze względu na charakter pomiaru wymaga okresowego wzorcowania, w szczególności gdy wyniki badania mogą zostać zakwestionowane w postępowaniu karnym.

2. Nie przeprowadzono okresowych kalibracji 9 urządzeń przesiewowych wykorzystywanych do pomiaru zawartości alkoholu w organizmie AlcoBlow¹², co było niezgodne z wymogami wskazanymi w instrukcji obsługi. Kalibracja urządzenia była obowiązkowa co 12 miesięcy lub co 10.000 pomiarów.

¹⁰ Nr fabryczny 056193.

¹¹ Dz. Urz. KGP poz. 64 ze zm. (dalej: zarządzenie w sprawie pełnienia służby na drogach).

¹² Wydział nie dysponował zaświadczeniami o przeprowadzeniu kalibracji.

Zastępca Komendanta Miejskiego Policji wyjaśnił, że urządzenia te były wykorzystywane do badań przesiewowych przez policjantów wykonujących pierwsze wstępne badanie, a w przypadku uzyskania wyniku pozytywnego bądź uzasadnionego podejrzenia kierowania po alkoholu przeprowadzano badanie urządzeniem Alcosensor IV posiadającym świadectwo wzorcowania. Testery AlcoBlow nie wskazują cyfrowego wyniku przeprowadzonego badania i były przede wszystkim wykorzystywane podczas działań wzmożonych ukierunkowanych na przesiewowe badania mające na celu ujawnianie nietrzeźwych kierujących. Zgodnie z interpretacją producenta zalecana kalibracja AlcoBlow winna zostać przeprowadzona nie rzadziej niż raz do roku.

Zastępca Komendanta Wojewódzkiego Policji w Lublinie wyjaśnił, że analizatory wydechu typu AlcoBlow jako urządzenia przesiewowe, które nie posiadają świadectwa wzorcowania nie są alkomatami dowodowymi. Przeznaczone zostały wyłącznie do przeprowadzania wstępnych badań na zawartość alkoholu w wydychanym powietrzu i podlegają kalibracji, czyli określeniu odchylenia wartości mierzonej od normy.

W instrukcji obsługi AlcoBlow w rozdziale „Specyfikacja techniczna” znajduje się zapis, że kalibracja urządzenia jest zalecana co 6 miesięcy, natomiast obowiązkowa co 12 miesięcy lub co 10.000 pomiarów. Jednocześnie w „Warunkach gwarancji” stanowiących integralną część instrukcji obsługi urządzenia wskazano, że do obowiązków posiadacza testera trzeźwości należy m.in. właściwe i zgodne z instrukcją użytkowanie oraz przeprowadzanie co 6 miesięcy odpłatnej kalibracji sensora pod groźbą utraty gwarancji.

(akta kontroli tom I str. 236-239, 494-498, 529-538)

W ocenie NIK, stosowanie urządzeń bez przeprowadzonej kalibracji, których pomiary mogą być obciążone błędem, może prowadzić do niewykluczenia z ruchu osób będących faktycznie pod wpływem działania alkoholu. Brak odpowiedniej kalibracji stanowi potencjalne źródło stwarzania niebezpiecznych sytuacji w ruchu drogowym.

3. W przypadku jednego urządzenia do badania i wykrywania substancji odurzających (narkotycznych)¹³ przegląd został przeprowadzony 58 dni po terminie określonym w trakcie poprzedniego przeglądu technicznego. W dokumencie potwierdzającym wykonanie przeglądu technicznego został wskazany termin przeprowadzenia badania 28 lipca 2018 r., natomiast przegląd techniczny został wykonany 24 września 2018 r. W okresie tym funkcjonariusze WRD przeprowadzili jedno badanie na wykrywanie substancji narkotycznych, w którym uzyskano wynik negatywny.

Zastępca Komendanta Miejskiego Policji wyjaśnił, że zaistniała sytuacja była przypadkowa. Zasadą było, że urządzenia, których termin wzorcowania kończy się, są odkładane na bok (nie są wydawane do służby) i tak też miało miejsce w danym przypadku. Doszło do omyłkowego wydania urządzenia 7 sierpnia 2018 r. Urządzenie jest traktowane jako tester, którego wykorzystanie ma na celu weryfikację potrzeby i zasadności dokonania pobrania krwi od kierującego pojazdem.

(akta kontroli tom I str. 284-304, 307-311, 485-488)

Zdaniem NIK, odpowiednie służby KMP zostały zobowiązane do terminowego przekazywania urządzeń do wzorcowania, wykonywania przeglądów technicznych oraz ich kalibracji. Nadzór i kontrola nad terminowym wykonywaniem ww. czynności

¹³ Urządzenie Drug Test 500 nr fab. ARDN 0006.

powinien być również sprawowany przez kierownictwo Wydziału.

OCENA CZĄSTKOWA

Stan przygotowania organizacyjno-kadrowego i technicznego WRD do prowadzenia kontroli kierujących pojazdami pod wpływem alkoholu lub środków działających podobnie do alkoholu umożliwiał podjęcie skutecznych działań dotyczących eliminowania ich z ruchu drogowego. Funkcjonariusze WRD byli przeszkoleni w zakresie przeprowadzania kontroli, jednak niektórzy z nich nie posiadali udokumentowanego szkolenia specjalistycznego. Wyposażenie WRD w urządzenia do badań umożliwiała prowadzenie skutecznych kontroli. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły: wykorzystywania do badań stanu trzeźwości urządzenia, które nie posiadało aktualnego świadectwa wzorcowania, niekalibrowania urządzeń do przesiewowego badania na zawartość alkoholu, nieterminowego wykonania przeglądu technicznego urządzenia do badania zawartości substancji narkotycznych.

OBSZAR

2. Działania w zakresie eliminacji z ruchu drogowego kierujących pod wpływem alkoholu lub innych środków działających podobnie do alkoholu

Opis stanu faktycznego

2.1. W ramach planowania działań Policji ukierunkowanych na poprawę bezpieczeństwa w ruchu drogowym na lata 2017-2020, Komendant Wojewódzki Policji w Lublinie przedstawił podległym jednostkom mierniki oraz obszary. Mierniki te nie uwzględniały działań związanych z eliminowaniem z ruchu drogowego kierujących będących pod wpływem alkoholu oraz innych środków odurzających. Planując prowadzenie działań związanych z badaniem stanu trzeźwości kierujących pojazdami, analizowano:

- informacje o stanie bezpieczeństwa i porządku w ruchu drogowym na terenie województwa lubelskiego, sporządzane przez WRD. W analizie opracowanej na koniec czerwca 2020 r. jeden z wniosków dotyczył zwiększenia działań kontrolnych w celu wyeliminowania z ruchu kierujących będących pod wpływem alkoholu;
- informacje o stanie bezpieczeństwa w ruchu drogowym na terenie działania KMP. Przeprowadzone badania uwzględniały wpływ m.in. stanu infrastruktury drogowej i oznakowania dróg na poziom bezpieczeństwa ruchu oraz identyfikowały rejony i ulice miasta, przedziały czasowe dotyczące najbardziej zagrożonych miejsc na obszarze Lublina. Na tej podstawie planowano m.in. dyslokacje patroli oraz sposoby reagowania policjantów na zachowania kierowców oraz analizowano główne przyczyny wypadków i kolizji drogowych (w tym w stanie nietrzeźwości).

Przy dyslokacjach uwzględniano także miejsca i obszary Lublina, powiatu lubelskiego wskazane w Krajowej Mapie Zagrożeń Bezpieczeństwa (KMZB), w której wyodrębniono trzy podstawowe źródła danych tj.: systemy policyjne, informacje pozyskiwane od społeczeństwa oraz zgłoszenia obywateli dotyczących potencjalnych miejsc zagrożenia przestępczością. KMZB nie uwzględniała kategorii zdarzeń dotyczących kierowania pojazdami pod wpływem alkoholu i innych środków odurzających. Zastępca Komendanta Miejskiego Policji wyjaśnił, że aplikacja KMZB nie uwzględnia kategorii zdarzeń dotyczących potencjalnych miejsc zagrożenia przestępczością w zakresie kierowania pojazdami pod wpływem alkoholu. Aplikację brano pod uwagę jako źródło zgłoszeń składanych przez obywateli. Policjanci ruchu drogowego KMP w ramach codziennej służby dokonywali kontroli stanu trzeźwości

kierujących pojazdami przy realizowaniu zadań zmierzających do eliminowania zagrożeń przedstawionych w KMZB.

(akta kontroli tom I str. 312-415, 426-476, tom II str. 1-43)

Badanie 20 raportów dziennych z dyslokacji funkcjonariuszy wykazało, że:

- określono wykonywanie zadań stałych związanych z badaniem stanu trzeźwości kierujących pojazdami lub innych środków działających podobnie do alkoholu (zadanie zostało określone w dokumencie, tj. wkladce do notatnika służbowego policjanta ruchu drogowego),
- przeprowadzano badania pobranymi do służby urządzeniami do badania stanu trzeźwości (Alkosensor, AlcoBlow) oraz urządzeniami do badania środków odurzających (Drug Test). Pobranie ww. urządzeń policjant odnotowywał w rejestrze pobrań oraz w indywidualnym notatniku;
- odnotowano obszary objęte monitorowaniem, wyznaczano ulice do patrolowania z uwzględnieniem ulic o największym stopniu zagrożenia wypadkami i kolizjami w ruchu drogowym,
- miejsca przeprowadzania kontroli spełniały wymagania określone w § 4 zarządzenia w sprawie pełnienia służby na drogach, m.in. wyloty dróg dojazdowych do Lublina, ulice o najwyższym zagrożeniu w ruchu drogowym (miejsca na konkretnych ulicach wykazanych w analizach sporządzanych przez Wydział), w tym miejsca w których ujawniano największą liczbę kierujących pod wpływem alkoholu,
- określano harmonogram pełnienia służby z zaznaczeniem formy pełnienia patrolu (godziny i miejsca pełnienia służby na drodze oraz godziny przerw), obsługę zdarzeń drogowych,
- zrealizowano 667 różnych zadań zaplanowanych w dyslokacji służb na drogach¹⁴,
- w dwóch przypadkach w dyslokacji określono wykonanie zadań doraźnych¹⁵.

Zastępca Komendanta Miejskiej Policji poinformował, że przeprowadzanie badań z użyciem sprzętu specjalistycznego było planowane w ramach codziennej służby poprzez wydawanie policjantom urządzeń do badania stanu trzeźwości i środków działających podobnie do alkoholu, kierowano ich w rejony zagrożenia bezpieczeństwa ruchu drogowego. Każdy patrol dyslokowany do pełnienia służby na drodze był wyposażony w urządzenia do badania stanu trzeźwości celem badania kierujących pojazdami. Kontrole dotyczące badania stanu trzeźwości przeprowadzane były systematycznie, każdego dnia w ramach codziennej służby w trakcie prowadzonych kontroli drogowych, czy obsługi zdarzeń drogowych, a zintensyfikowane w dniach prowadzonych działań ukierunkowanych na przebadanie jak największej liczby kierujących.

(akta kontroli tom II str. 1-45)

Analiza 60 przypadków dotyczących przekazywania do sądów i prokuratury, zatrzymanych przez policjantów ruchu drogowego praw jazdy kierującym w związku z prowadzeniem pojazdów pod wpływem środków zabronionych (alkoholu i środków działających podobnie do alkoholu) w okresie od początku 2019 r. do 30 września 2020 r. wykazała, że:

¹⁴ W tym m.in. wykonano 235 patroli z wykorzystaniem samochodu lub motocykla, 178 nadzorów i koordynacji ruchu, 108 zadań związanych z obsługą zdarzeń drogowych, 7 patroli pieszych.

¹⁵ W dniu 13.03.2020 r. poleceniem Naczelnika WRD objęto w szczególności kierujących pojazdami.

- w 57 przypadkach¹⁶ zatrzymane przez policjantów ruchu drogowego prawa jazdy przekazywane były zgodnie z art. 136 ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym¹⁷,
- w ww. okresie stwierdzono trzy przypadki przekazania zatrzymanego prawa jazdy z przekroczeniem terminu określonego w art. 136 ust. 1 Prawa o ruchu drogowym¹⁸. Wszystkie przypadki nieterminowego przekazywania zatrzymanych praw jazdy wystąpiły w Komisariacie II Policji w Lublinie.

Badaniem objęto 60 przypadków zatrzymanych praw jazdy kierujących znajdujących się pod wpływem alkoholu lub środków działających podobnie do alkoholu i sprawdzano wprowadzanie danych do systemu Krajowego Systemu Informacyjnego Policji (KSIP). Stwierdzono, że:

- w 45 przypadkach dane do systemu KSIP wprowadzane były w tym samym dniu tj. w trakcie wykonania czynności przez policjanta ruchu drogowego,
- w 15 przypadkach w terminie od dwóch do trzech dni, w tym 11 przypadków miało miejsce w okresie po wprowadzeniu zarządzenia nr 70 Komendanta Głównego Policji z dnia 19 grudnia w sprawie Krajowego Systemu Informacyjnego Policji¹⁹.

(akta kontroli tom I str. 244-251)

2.2. W 2018 r. decyzją Komendanta Miejskiego Policji wprowadzone zostały zasady postępowania z pakietami do pobierania krwi²⁰. Opracowane zasady dotyczyły pobierania krwi do badań na zawartość alkoholu etylowego. W ww. decyzji nie określono zasad dotyczących pobierania krwi do badania na zawartość środków odurzających. W trakcie kontroli NIK wprowadzono zasady pobierania krwi do badań na zawartość środków odurzających²¹.

(akta kontroli tom I str. 559-569)

W KMP nie określono częstotliwości wykonywania kontroli w ramach rutynowych codziennych kontroli drogowych lub przeprowadzanych w ramach działań doraźnych planowanych przez WRD. Policjantom nie wskazywano liczby kierujących pojazdami obowiązkowo poddawanych kontroli na zawartość w organizmie alkoholu i innych środków zabronionych. Dane dotyczące harmonogramu służby (czas wykonywania kontroli i miejsc) przedstawiano w codziennie sporządzanych dyslokacjach służb. Dane dotyczące efektów wykonanej służby wprowadzane były do Systemu Elektronicznej Sprawozdawczości w Policji (SESPol), w którym odnotowywano m.in. liczbę wykonanych czynności kontrolnych (kierujących, pieszych, pasażerów), ilość wykonanych badań stanu trzeźwości.

Zastępca Komendanta Miejskiego Policji wyjaśnił, że w trakcie działań kontrolnych policjanci realizują zadania zgodnie z zadaniami stałymi oraz doraźnymi, określone w załącznikach nr 1-3 do notatnika służbowego, w które wyposażony jest każdy policjant WRD. Ponadto zadania do realizacji w ramach działań kontrolnych określone były w dyslokacji służby, w której wskazane było miejsce i czas kontroli drogowych ukierunkowanych na badanie trzeźwości. Czynność badania była wykonywana w przeważającej ilości za pomocą testerów AlcoBlow. Nie było ustanowionych dziennych limitów dokonywania badań stanu trzeźwości kierujących.

(akta kontroli tom I str. 570, tom II str. 46-432)

¹⁶ W tym 29 przypadków w 2019 r. oraz 28 przypadków zatrzymanych praw jazdy w 2020 r.

¹⁷ Dz. U. z 2020 r. poz. 110, ze zm., dalej: ustawa Prawo o ruchu drogowym.

¹⁸ Komisariat Policji II w Lublinie przekazał zatrzymane prawa jazdy w jednym przypadku z 2019 r. po 8 dniach oraz w dwóch przypadkach z 2020 r. po 8 i 13 dniach.

¹⁹ Dz. Urz. KGP poz. 114, dalej: zarządzenie w sprawie KSIP.

²⁰ Decyzją nr 160/18 Komendanta Miejskiego Policji w Lublinie z dnia 31 października 2018 r.

²¹ Decyzja nr 129/20 Komendanta Miejskiego Policji w Lublinie z dnia 7 grudnia 2020 r.

Według danych z SESPól, wykorzystanie czasu w służbie WRD wyniosło:

- w 2017 r. - 256.751 godzin, w tym na nadzór i kontrole ruchu w trasie 60.943 godziny (24%) – wylegitymowano 62.284 osób, podjęto 48.597 czynności kontrolnych, 119.614 kierujących poddano badaniu na zawartość alkoholu, a badaniu na zawartość środka działającego podobnie do alkoholu 115 kierujących. Ujawniono 370 osób kierujących w stanie nietrzeźwości oraz 106 osób po użyciu środka działającego podobnie;
- w 2018 r. - 145.498 godzin, w tym na nadzór i kontrole ruchu w trasie 75.967 godzin (52%) – wylegitymowano 66.251, podjęto 52.155 czynności kontrolnych, badaniu na zawartość alkoholu poddano 145.379 kierujących, a badaniu na zawartość środka działającego podobnie do alkoholu 213 kierujących. Ujawniono 436 osób kierujących w stanie nietrzeźwości oraz 146 osób po użyciu środka działającego podobnie do alkoholu;
- w 2019 r. – 155.640 godzin, w tym na nadzór i kontrole ruchu w trasie przeznaczono 85.054 godzin (55%) – wylegitymowano 85.112 osób, podjętych zostało 71.378 czynności kontrolnych, badaniu na zawartość alkoholu poddano 156.844 kierujących, a badaniu na zawartość środka działającego podobnie do alkoholu 197 osób. Ujawniono 418 osób kierujących w stanie nietrzeźwości oraz 137 osób po użyciu środka działającego podobnie do alkoholu;
- do 30 września 2020 r. – 114.431 godzin, w tym na nadzór i kontrole ruchu w trasie przeznaczono 72.581 godzin (63%) – wylegitymowano 54.747 osób, podjęto 45.585 czynności kontrolnych, badaniu na zawartość alkoholu poddano 68.008 kierujących, a badaniu na zawartość środka działającego podobnie do alkoholu 96 kierujących. Ujawniono 261 osób kierujących w stanie nietrzeźwości oraz 58 osób po użyciu środka działającego podobnie do alkoholu.

W okresie 2017-2020 (do 30 września) liczba kierujących poddana badaniu na zawartość alkoholu wyniosła 489.845 osób, a liczba kierujących poddanych badaniu na zawartość środków działających podobnie do alkoholu – 621 osób.

Przeprowadzona analiza rejestrów wykonanych pomiarów urządzeniami do badania zawartości środków (odurzających) działających podobnie jak alkohol oraz danych wpisanych do SESPól (poz. 317 Formularza XIII/2) wykazała że:

- w 2017 r. liczba kierujących poddanych badaniu na zawartość środka działającego podobnie do alkoholu wynosiła 115 osób. W rejestrach pomiarów odnotowano badanie 40 kierujących. Jednocześnie w ww. roku przekazano do Wydziału 19 sztuk narkotestów jednorazowych (wszystkie zostały wykorzystane). Łącznie zbadano 59 osób uczestniczących w ruchu drogowym. Różnica pomiędzy danymi z SESPól a wynikającymi z rejestrów i zużycia narkotestów wyniosła 56 przypadków;
- w 2018 r. liczba kierujących poddanych badaniu na zawartość środka działającego podobnie do alkoholu wynosiła 213 osób. W rejestrach pomiarów odnotowano badanie 89 osób kierujących. Wydział nie otrzymał żadnego jednorazowego narkotestera. Łącznie zbadano 89 osób uczestniczących w ruchu drogowym. Różnica pomiędzy danymi z SESPól a rejestrami i zużyciem narkotestów wyniosła 124 przypadki;
- w 2019 r. liczba kierujących poddanych badaniu na zawartość środka działającego podobnie do alkoholu wynosiła 197 osób. W rejestrach pomiarów odnotowano badanie 42 osób kierujących i uczestniczących w zdarzeniach drogowych. W ww. roku Wydział otrzymał 35 sztuk jednorazowych narkotestów (wszystkie zostały wykorzystane). Łącznie zbadano 77 osób uczestniczących w ruchu drogowym. Różnica pomiędzy danymi przedstawionymi w SESPól a wynikającymi z rejestrów i zużycia narkotestów wyniosła 120 przypadków.

(akta kontroli tom I str. 252-304, 489-493)

2.3. Analizą objęto pobieranie urządzeń do badania stanu trzeźwości typu Alkosensor IV w okresie jednego miesiąca. Urządzenia te były pobierane codziennie przez każdy patrol ruchu drogowego WRD. Analiza zapisów w rejestrach prowadzonych badań²² wykazała, że:

- w czerwcu 2018 r. 23 urządzenia pobrane zostały do służby 629 razy, przeprowadzono 382 badania, w tym stan po spożyciu alkoholu kierujących pojazdami stwierdzono w 73 przypadkach,
- w czerwcu 2019 r. 19 urządzeń pobrano do służby 655 razy, przeprowadzono 666 badań, w tym stan po spożyciu alkoholu kierujących pojazdami stwierdzono w 118 przypadkach,
- w czerwcu 2020 r. 19 urządzeń Alkosensor IV pobrano do służby 533 razy, przeprowadzono 524 badania, w tym stan po spożyciu alkoholu kierujących pojazdami stwierdzono w 91 przypadkach.

Badanie stanu trzeźwości było obligatoryjne w stosunku do uczestników zdarzeń drogowych. Policjanci WRD uczestniczyli w akcjach wielokrotnie w okresie 2017-2019, w ramach działań własnych realizowano zadania w zakresie eliminowania z ruchu nietrzeźwych kierujących lub pod wpływem środków działających podobnie do alkoholu pn. Trzeźwy poranek, Alkohol i Narkotyki, Trzeźwość.

(akta kontroli tom I str. 477-483, tom II str. 1-426)

Badaniem objęto wykorzystanie będących na wyposażeniu Wydziału urządzeń do badania przesiewowego typu AlcoBlow. Stwierdzono, że:

- Wydział nie prowadzi rejestrów wykonywanych badań tego typu urządzeniami,
- urządzenia te wykorzystywane były przez funkcjonariuszy ruchu drogowego do wstępnego (przesiewowego) badania stan trzeźwości kierujących pojazdami oraz do prowadzenia badań jak największej liczby kierujących pojazdami.

Badaniem objęto wykorzystanie urządzeń Drug Test (3 szt.) przeznaczonych do badania i wykrywania substancji odurzających (narkotycznych). Stwierdzono, że w okresie od 2017 r. do 30 września 2020 r. urządzenia Drug Test zostały pobrane do służby przez 211 dni i wykonano nimi łącznie 243 badania. Testami jednorazowymi wykonano 122 badania.

We wszystkich przeprowadzonych badaniach na zawartość substancji odurzających z wynikiem pozytywnym (63) pobierana była krew. Czynność pobrania krwi na zawartość alkoholu oraz środków działających podobnie do alkoholu od 2019 r. wykonywana była w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Łęcznej (SPZOZ) tj. w miejscowości oddalonej od Lublina o 33 kilometry. Umowę z SPZOZ zawarła KWP. Według umowy koszt pobrania próbki krwi wynosi 20 zł (netto). Średni czas związany z przewiezieniem osoby zatrzymanej do Dyżurnego KMP (obszar miasta Lublin i powiatu lubelskiego), pobraniem pakietu do pobrania krwi transportem zatrzymanego do SPZOZ, oczekiwaniem na pobranie krwi oraz przewiezieniem osoby zatrzymanej z powrotem do KMP (ul. Północna) wynosi średnio około 4 godziny. W tym czasie patrol ruchu drogowego realizował działania związane z przewiezieniem osoby zatrzymanej do SPZOZ, tj. był wyłączony z innych działań związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa na drogach. Pakiet z pobraną krwią przekazywany był do Laboratorium Kryminalistycznego KWP lub biegłego oceniającego próbkę krwi. Taki sposób postępowania powodował, że wynik badania krwi nie odzwierciedlał rzeczywistego poziomu i stężenia alkoholu lub środków odurzających w momencie kontroli kierującego lub zaistnienia zdarzenia drogowego.

²² Ze względu na brak rejestrów pobrań urządzeń do badania trzeźwości (Alkosensor IV) nie badano częstotliwości pobrań w czerwcu 2017 r.

W wyjaśnieniu Komendant Wojewódzkiej Policji podał, że szpitale zlokalizowane na terenie Lublina składały oferty znacznie przekraczające możliwości finansowe KWP, a jeżeli zostały wybrane to odmawiały podpisania umowy.

W latach 2015-2018 krew pobierana była w 1 Wojskowym Szpitalu Klinicznym z Polikliniką SPZOZ w Lublinie. Koszt pobrania krwi wynosił 9 zł netto.

(akta kontroli tom I str. 236-243, 252-311, 416-419, 529-556, tom II str. 440-453)

Według danych z SESPól w okresie od 2017 r. do 30 września 2020 r.:

- zatrzymano 1.493 prawa jazdy za kierowanie po spożyciu alkoholu i środka działającego podobnie, w tym w 2017 r. - 226, w 2018 r. - 473, - w 2019 r. - 580, do 30 września 2020 r. - 214,
- ujawniono 1.689 przestępstw, w tym w 2017 r. – 370, w 2018 r. - 485, w 2019 r. – 488, do 30 czerwca 2020 r. - 346,
- ujawniono 3.534 wykroczenia, tym w 2017 r. - 698, w 2018 r. – 905, w 2019 r. – 866, do 30 czerwca 2020 r. – 1.065,
- 490.466 kierujących poddano badaniu na zawartość alkoholu i środka działającego podobnie,
- ujawniono 3.714 kierujących pod wpływem alkoholu/ po użyciu środka działającego podobnie.

(akta kontroli tom I str. 489-492, 575-576, tom II str. 454-511)

Badaniem porównawczym objęto dokumentację ośmiu losowo wybranych policjantów prowadzoną od 1 października 2019 r. do 30 września 2020 r. Stwierdzono, że:

- we wszystkich 115 przypadkach funkcjonariusze odnotowali w notatnikach pobrany sprzęt do pomiaru alkoholu i środków odurzających,
- dane wykazane w SESPól w zakresie liczby zatrzymanych praw jazdy za kierowanie po spożyciu alkoholu lub środka działającego podobnie były zgodne z wpisanymi do notatników policjantów,
- liczba ujawnionych przestępstw (dotyczących kierujących w stanie nietrzeźwości) w SESPól wynikała z danych zawartych w notatnikach,
- zgodne były również dane dotyczące liczby wykroczeń (dotyczących kierujących w stanie po użyciu alkoholu), liczby kierujących poddanych badaniu na zawartość alkoholu lub środka działającego podobnie, liczby ujawnionych kierujących pod wpływem alkoholu/po użyciu środka działającego podobnie.

(akta kontroli tom II str. 512-585)

2.4. W ankietach policjanci przedstawili rzeczywisty stan przeszkolenia:

- 83% ankietowanych wykazało potrzebę częstszego kierowania do odbycia okresowych szkoleń,
- 41% wskazało brak właściwego przygotowania na kursie specjalistycznym do przeprowadzania badań,
- 33% wskazało, że zgłaszało przełożonym uwagi dotyczące niedostatecznej, dla skutecznej kontroli na obecność środków odurzających, liczby narkotestów.

Zastępca Komendanta Miejskiego Policji wskazał, że policjanci WRD nie zgłaszali uwag, co do wyposażania ich w zbyt małą ilość narkotestów. Jedynie wskazywali, że czynność kontroli drogowej, w trakcie której dokonywane jest badanie kierującego na zawartość środków działających podobnie do alkoholu wydłuża się z uwagi na czas trwania przedmiotowego badania, a dokładnie czas nasączenia sącza śliną przez osobę badaną. Niejednokrotnie policjantom zarzucano celowe wydłużanie czasu trwania kontroli drogowej.

(akta kontroli tom II str. 1-43, tom III str. 1-341)

2.5. Każdy patrol dyslokowany do służby na drogach wyposażony był w urządzenia do nawiązywania łączności typu palmtop Bluebird. Urządzenie to umożliwiało dostęp i sprawdzenie informacji o kierującym w następujących systemach: KSIP (Krajowy System Informacyjny Policji), SIS2 (System Informacyjny Schengen), PESEL (Powszechny Elektroniczny System Ewidencji Ludności), INTERPOL (International Criminal Police Organization), RDO (Rejestr Dowodów Osobistych). Sprawdzenie danych w ww. systemach było obowiązkowe. Oględziny przebiegu nawiązania łączności przez trzech funkcjonariuszy ruchu drogowego, przeprowadzone w budynku WRD wykazały, że:

- w dwóch przypadkach czas nawiązania pierwszej łączności z systemami ewidencji danych wynosił 8 i 27 minut od zalogowania się policjanta,
- w jednym przypadku nie zostało określone miejsce logowania oraz nie odnaleziono sygnału GPS oraz nie uzyskano statusu gotowości urządzenia do sprawdzania danych w systemach informatycznych przez okres 27 minut,
- po nawiązaniu łączności i uzyskaniu statusu gotowości czas pozyskania informacji wynosił 20 sekund.

Na problem z szybkim uzyskaniem informacji o kierującym w badaniu ankietowym zwróciło uwagę 25 policjantów (32% badanych). Jednocześnie na brak bezpośredniego dostępu do Centralnej Ewidencji Kierowców wskazało tylko czterech funkcjonariuszy (5%).

(akta kontroli tom I str. 573-574, tom III str. 314-341)

2.6. W latach objętych kontrolą w WRD nie były przeprowadzane kontrole zewnętrzne i wewnętrzne dotyczące eliminowania z ruchu drogowego kierujących pojazdami pod wpływem alkoholu lub środków działających podobnie do alkoholu.

(akta kontroli tom I str. 529-556, 572)

2.7. W analizowanym okresie na terenie działania KMP doszło do 483 zdarzeń drogowych z udziałem osób pod wpływem alkoholu lub środków działających podobnie do alkoholu. Do każdego zdarzenia wystawiono „Kartę zdarzenia drogowego”. Badaniem objęto 56 kart zdarzenia drogowego (12%). Stwierdzono że:

- w 11 przypadkach w karcie nie odnotowano daty i godziny zgłoszenia oraz przybycia na miejsce zdarzenia,
- w ośmiu kartach zdarzenia drogowego nie podawano poziomu alkoholu stwierdzonego u uczestników zdarzenia drogowego,
- w sześciu przypadkach wystąpiły różne rozstrzygnięcia pomiędzy zapisami w karcie MRD2 i ewidencją SEWiK,
- w sześciu przypadkach wprowadzenie do systemu SEWiK nastąpiło z opóźnieniem od 11 do 12 dni.

(akta kontroli tom I str. 575-576, tom III str. 342-536)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W trzech przypadkach przekazano zatrzymane prawo jazdy do Prokuratury Rejonowej Lublin Północ w terminie od 8 do 13 dni od dnia zatrzymania, tj. z przekroczeniem 7 – dniowego terminu określonego w art. 136 ust.1 ustawy Prawo o ruchu drogowym. Przypadki nieterminowego przekazywania zatrzymanych praw jazdy stwierdzono w Komisariacie Policji II w Lublinie.

Komendant Komisariatu II Policji wyjaśnił, że w jednym przypadku spowodowane to było koniecznością zachowania bezpieczeństwa w przekazywaniu dokumentów w okresie panującej pandemii, a w dwóch pozostałych opóźnienia wynikały z opóźnionej ekspedycji dokumentów z Sekretariatu Komisariatu II.

(akta kontroli tom I str. 244-251, tom III str. 547-548)

2. W 11 przypadkach wprowadzanie danych do KSIP następowało w terminie od jednego do trzech dni po dniu wykonywania czynności (zatrzymaniu praw jazdy), tj. w terminie przekraczającym 24 godziny od daty zatrzymania dokumentu, określonym w § 64 ust. 4 zarządzenia w sprawie KSIP.

Naczelnik WRD wyjaśniła, że przedmiotowa sytuacja spowodowana była przyczynami niezależnymi od podmiotu, wynikającymi z warunków technicznych (brak połączenia sieciowego, awaria systemu).

(akta kontroli tom I str. 244-251, tom III str. 541-543)

Zdaniem NIK, terminowe wprowadzenie informacji o zatrzymaniu praw jazdy do systemów informatycznych Policji (dane te są widoczne w Centralnej Ewidencji Kierowców) jest niezbędne ze względu na konieczność wykorzystania takich danych w kolejnych patrolach na drodze. Funkcjonariusz może wprowadzić informację w trakcie patrolu, a także po jego zakończeniu w siedzibie KMP.

3. Nierzetelnie wprowadzano do SESPOL dane dotyczące liczby kierujących poddanych badaniu na zawartość środków działających podobnie do alkoholu. Wprowadzone do SESPOL dane były wyższe o 300 przypadków, w tym w 2017 r. w SESPOL wykazano, że badaniami objęto 115 kierujących, tj. o 56 osób więcej niż wynikało to z rejestrów pomiarów (40) i użycia testów jednorazowych (19). W 2018 r. w systemie wykazano, że badaniami objęto 213 kierujących, tj. o 124 osoby więcej niż wynikało to z rejestrów pomiarów (89). W 2019 r. w systemie wykazano, że badaniami objęto 197 kierujących tj. o 120 osób więcej niż wynikało to z rejestrów pomiarów (42) i użycia testów jednorazowych (35).

Naczelnik WRD wyjaśniła, że wskazane rozbieżności wynikają z faktu, że formularz XIII/2 SESPOL nie rozgranicza rodzaju wykonania czynności w związku z badaniem na zawartość środków działających podobnie do alkoholu. Niniejsze wskazuje na to, że mogą dotyczyć liczby pobrań krwi do badań na zawartość środków działających podobnie do alkoholu niepoprzedzonych badaniami za pomocą testów jednorazowych bądź przy wykorzystaniu urządzenia Drug Test 500. Ponadto podała, że badania na zawartość środków działających podobnie do alkoholu inne niż użycie testów jednorazowych lub urządzeń były wykonane poprzez badanie pobranej krwi.

(akta kontroli tom I str. 252-304, 489-492, 578-580)

4. W systemie SEWiK przedstawiono informacje o zdarzeniach drogowych, które nie zostały określone w karcie zdarzenia drogowego, tj. w jednym przypadku w karcie nie odnotowano daty i godziny zgłoszenia oraz przybycia na miejsce zdarzenia.

Naczelnik WRD wyjaśniła, że zdarzenie nr 139/18 zaistniało 1 stycznia 2018 r., tj. od dnia, kiedy zaczęły obowiązywać przepisy znowelizowane, a policjant obsługujący przedmiotowe zdarzenie przez nieuwagę nie wskazał danych dotyczących poz. „otrzymanie zgłoszenia o zdarzeniu” i poz. „przybycie na miejsce zdarzenia”.

(akta kontroli tom III str. 342-536, 538-540)

5. W sześciu przypadkach wprowadzenie danych do SEWiK nastąpiło z opóźnieniem od 11 do 12 dni w stosunku do terminu określonego w § 3 ust. 2 zarządzenia nr 31 Komendanta Głównego Policji z dnia 22 października 2015 r. w sprawie metod i form prowadzenia przez Policję statystyki zdarzeń drogowych²³.

²³ Dz. Urz. KGP nr 85.

W wyjaśnieniu Naczelnik WRD podała, że wskazany czas opóźnienia w rejestracji (sześciu) Kart mógł wynikać z przerw technicznych bądź awarii systemu, a także z dużej ilości Kart podlegających rejestracji.

(akta kontroli tom III str. 342-536, 538-540)

OCENA CZĄSTKOWA

Prowadzone przez WRD działania dotyczące eliminowania z ruchu drogowego kierujących pojazdami w stanie nietrzeźwości, lub w stanie po spożyciu alkoholu lub środka działającego podobnie do alkoholu były realizowane skutecznie. Badaniom tym w okresie objętym kontrolą poddano 490.466 kierujących, efektem tych badań było ujawnienie 1.689 przestępstw i 3.534 wykroczeń kierujących pod wpływem alkoholu lub środków odurzających. Wynikiem prowadzonych badań było zatrzymanie 1.493 prawa jazdy za kierowanie po spożyciu alkoholu i środka działającego podobnie. Wystąpiły jednak przypadki nieterminowego przekazywania do prokuratury zatrzymanych praw jazdy, nieterminowego ewidencjonowania w KSIP zatrzymanych praw jazdy oraz nierzetelnego wprowadzania danych do SESPól i SEWIK.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Wnioski

1. Przeprowadzanie badania stanu trzeźwości uczestników wypadków drogowych oraz osób, co do których zachodzi uzasadnione podejrzenie kierowania pojazdem, wyłącznie z użyciem analizatorów wydechu posiadających aktualne świadectwo wzorcowania.
2. Przestrzeganie wymogów producentów urządzeń przesiewowego badania trzeźwości w zakresie przeprowadzenia okresowych kalibracji tych urządzeń oraz przeprowadzanie kontroli trzeźwości wyłącznie terminowo skalibrowanymi urządzeniami.
3. Terminowe dokonywanie przeglądów technicznych urządzeń do badania substancji narkotycznych.
4. Terminowe przekazywanie do prokuratury zatrzymanych praw jazdy.
5. Terminowe wprowadzanie do KSIP adnotacji o zatrzymaniu prawa jazdy.
6. Ewidencjonowanie w systemie SESPól rzeczywistej liczby kierujących poddanych badaniu.
7. Terminowe i rzetelne wprowadzanie danych do systemu SEWIK.

Uwagi

Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Lublinie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Lublin, 23 grudnia 2020 r.

Kontroler
Artur Bokiniec
Główny specjalista kontroli państwowej

Dyrektor
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Lublinie
Edward Lis

.....
Podpis

.....
Podpis